

ÀREA D'ATENCIÓ A LA COMUNITAT
Consorci d'Acció Social de la Garrotxa
Memòria 2020

INDEX

1. Fem memòria	3
2. Qui i com som	4
L'equip	4
A què ens dediquem?	5
Amb qui treballem?	6
Com estem organitzats?	7
3. Pressupost	7
4. Elements de l'entorn	8
5. L'acció	
Acollida i acompanyament a persones immigrades	10
Atenció a la diversitat	19
Programa de suport a barris i municipis	24
Veïnatge i convivència	27
Participació ciutadana	30
Servei Integral de Suport a l'Associacionisme	32
Espais socioeducatius de lleure	35
6. Aspectes clau del 2020	37
7. Grans reptes del 2021	38

FEM MEMÒRIA

El 2020 ha sigut un any com cap altre. La pandèmia mundial causada pel coronavirus SARS-CoV-2 ha provocat un gir total a la nostra manera de viure.

A mitjans de març, es va iniciar una fase de confinament domiciliari per reduir les relacions al màxim i frenar el contagi per evitar un col·lapse en el sistema sanitari. Uns mesos durant els quals tot i la situació, l'esperança també brollava. La sensació que més enllà del tancament crearíem canvis socials importants: el canvi climàtic semblava reversible, la solidaritat tornava a sortir d'on feia anys que no es veia, el ritme de vida s'ajustava al ritme de la natura i començàvem a donar importància a tot allò que realment en tenia. Semblava fins i tot que s'assaboria millor la vida i el dia a dia.

Però la moneda, com sempre, mostrava també l'altra cara: les empreses anaven augmentant les pèrdues, la gent es començava a quedar al carrer, neveres buides, més tensió, gent tancada en pisos en males condicions sense veure el sol, qüestionament per si el veí es saltava o no el confinament... i a moments desapareixia la solidaritat i augmentava el malestar, l'agressivitat i també atacava amb força el sentiment de solitud.

Des del març fins a finals d'any han passat moltes coses, però cal destacar-ne que tot i els moments de relaxament s'han mantingut molt constants les restriccions. Especialment totes aquelles que tenen a veure amb les trobades socials, les relacions, l'amistat i el lleure.

Portem mesos amb la mascareta posada i amb dificultats per intuir-hi somriures darrera, amb poques abraçades i contacte i lluny dels espais que compartíem amb amics i amigues, família i tots aquells espais que ens donen aire a la vida i ens permeten gaudir-ne realment.

Aquest aspecte ha marcat sens dubte aquest any i això impregna tota la memòria. Un any complex per a totes i gairebé impossible pel què fa a les relacions socials i un any, que sembla que no acabarà aquí i del qual haurem de mirar de treure'n tants aprenentatges com sigui possible.

QUI I COM SOM

L'EQUIP

L'Àrea d'Atenció a la comunitat ha estat formada durant tot el 2020 per un equip d'11 professionals. Un equip amb titulacions acadèmiques diverses (educació social, treball social, infermeria, economia, pedagogia, antropologia...) que permet augmentar l'heterogeneïtat i que les diferents mirades de les persones que la conformem enriqueixin el treball conjunt i permetin observar les relacions comunitàries des de diferents perspectives.

En els darrers anys hem optat per anar-nos especialitzant en diferents temes de manera individual, però sempre partint d'una base comuna compartida, uns principis i

una manera d'entendre les relacions comunitàries. Entre nosaltres hi ha expertes en diversitat afectiva i sexual, diversitat cultural, participació, gestió alternativa de conflictes, treball amb infants, associacionisme, estrangeria... Aquesta especialització aporta valor afegit en aquells projectes i serveis en els quals existeix la col·laboració entre nosaltres, i ens ajuda a poder intervenir en més àmbits i donar respostes més globals als reptes que ens trobem cada dia.

Aquest any ha destacat especialment pel procés de consolidació de places que hi ha hagut a finals d'any i que ha provocat angoixa, tensió i nervis entre les professionals. Tot i això, el fet que es convoquessin les places que ocupaven 8 persones de l'equip i que l'hagin aprovada totes genera estabilitat i tranquil·litat a tot l'equip.

Volem destacar que la baixa llarga d'una persona de l'equip. Des de l'inici es va substituir però pel fet de ser una baixa precipitada no es va poder fer traspàs ni un acompanyament continuat a la persona que la substituïa i això va generar dificultats al servei i al professional.

La pandèmia de la covid-19 ha provocat també baixes i confinaments temporals de diferents persones de manera intermitent durant especialment la tardor i ens ha dificultat molt el treball en equip i la visió global. Per evitar el contagi de totes les persones de l'equip hem creat dos equips de treball que es combinen entre presencialitat al Consorci i treball fora d'aquest. Les professionals del Larai estan permanentment a la seu de Sant Miquel. Així evitem trobar-nos totes i garantim poder seguir atenent en cas de contagiar-nos al despatx. Tot i mantenir espais de trobada conjunta en línia hem pogut trobar-nos juntes a l'aire lliure en molt poques ocasions i això passa factura a l'equip

A QUÈ ENS DEDIQUEM?

El marc estratègic del Consorci d'Acció Social de la Garrotxa s'organitza prenent com a referència les necessitats sorgides segons la categorització que proposa el PESSC (Pla estratègic dels Serveis Socials de Catalunya), i planteja les següents situacions:

- a) Situacions de necessitat per manca d'autonomia: dependència i discapacitat, diversitat funcional.
- b) Situacions de necessitat materials i instrumentals: manca de recursos econòmics, dificultats d'inserció sociolaboral, dificultats per a la inserció educativa.
- c) Situacions de necessitat en l'àmbit relacional: entorn familiar i comunitari.

El Servei d'Atenció a la Comunitat treballa en aquesta última categoria de necessitats i específicament en l'àmbit de les relacions socials comunitàries. L'objectiu és treballar **amb i per les persones** per promoure la igualtat d'oportunitats i millorar la **cohesió social**. Ho fem des de la prevenció i facilitant espais de relació entre persones per tal que, conjuntament, potenciïn les seves oportunitats i puguin transformar el seu entorn quotidià.

En aquests moments cal ressaltar que la situació actual ens genera especial dificultats precisament en aquest tema: a què ens dediquem i com podem fer la nostra tasca en un context especialment contrari i restrictiu a les relacions socials. Dedicar-se a promoure les relacions veïnals, comunitàries, socials... en un moment en què el discurs majoritari és de distància, mascareta i evitar la relació al màxim possible posa en una situació molt complicada la nostra tasca. Precisament ara que és quan més falta fa i quan més aflora la solitud, la tensió social, els conflictes i la necessitat de sentir-nos acompanyades, fer la nostra feina és més difícil que mai. Aquest és per ara, el major repte que tenim davant.

una ciutat més cohesionada.

El marc teòric i conceptual fins ara ha sigut el **Pla per a la inclusió i la cohesió social d'Olot 2013-2019**, que hem avaluat i analitzat aquest 2020. Una avaluació que ens dona pistes sobre com encaminar el següent pla. Els resultats de l'avaluació els vam presentar a finals d'any acompanyat d'un conte i de la participació del teixit associatiu en un acte que vam resumir en un vídeo i també en un document per fer-ne difusió a les persones que al llarg d'aquests 7 anys ens han acompanyat a fer d'Olot

AMB QUI TREBALLEM?

La inclusió i la cohesió social necessiten una aposta comuna i una mirada complementària i àmplia per poder-hi treballar. La cultura, l'esport, l'escola... hi juguen un paper molt important. Per ser més efectius i optimitzar els recursos, ens cal col·laborar amb la resta d'àrees, serveis i organismes del territori. De la mateixa manera que no podem treballar sense els serveis, tampoc podem fer-ho sense les persones implicades; per tant sempre que és possible, incorporem ciutadania i entitats al procés i disseny de les actuacions.

Aquest any però, s'han hagut d'adaptar tots els espais de coordinació, treball conjunt i col·laboració amb altres professionals o ciutadania a la situació actual i per tant, durant la majoria de mesos, han hagut de ser en format telemàtic.

Evidentment, en un moment com l'actual les tecnologies ens faciliten molt poder mantenir relacions i espais de trobada però com tot tenen una part molt positiva i una part que no ho és tant. Hem guanyat en temps, ens hem estalviat desplaçaments, hem pogut trobar-nos malgrat la situació... però també hem perdut coses, la pantalla pel mig i la falta de mirar-nos als ulls les

unes de les altres dificulta les relacions, genera mals entesos... tots aquests aspectes han de ser analitzats amb cura i saber escollir quina és la opció que necessitem en cada moment, caldrà ser molt curoses especialment en un futur proper quan sigui possible combinar-nos i no una obligació la virtualitat.

Sobre els espais de relació i treball en **xarxa amb altres serveis i personal tècnic** del territori que s'han mantingut aquest any destaquem les taules de treball conjunt per a casos concrets de veïnatge i convivència, la participació a les taules de cohesió social i de joves que migren sols comarcals, i les comissions que se'n desprenen (maltractament infantil, mutilació genital femenina i matrimoni forçat...), entre d'altres.

En relació amb els espais de treball conjunt amb la ciutadania, podem dir que hem aconseguit mantenir-les totes malgrat la situació: Grup de Diàleg Interreligiós, la Coordinadora d'Entitats de Discapacitat, el Consell Consultiu de la Gent Gran, la Xarxa de Barris i el Consell de Barri de Sant Miquel. Per fer-ho possible hem hagut d'adaptar espais amb ordinadors i suport tècnic perquè aquelles persones que per no tenir accés a les tecnologies o coneixements per connectar-se a les reunions virtuals, poguessin fer-ho igualment i per tant, no es quedés ningú exclòs per aquest motiu.

COM ENS ORGANITZEM?

L'àrea està organitzada en set serveis diferents:

- Serveis socioeducatius de lleure.
- Servei d'acollida i acompanyament a persones migrades.
- Servei de veïnatge i convivència.
- Programa integral de suport a barris i municipis de la Garrotxa.
- Servei Integral de Suport a l'Associacionisme
- Servei de participació ciutadana.
- Atenció a les diversitats, drets civils.

Ja fa uns anys que estem dedicant els esforços a definir bé tota la cartera de serveis, fet que ens han permès reflexionar, ordenar, redirigir i crear nous projectes i programes comunitaris conjuntament tot l'equip de professionals. Tot amb un únic objectiu: atendre millor les persones a les quals ens dirigim i treballar les relacions socials comunitàries per tal de millorar la seva qualitat de vida.

En aquests moments tenim definits el model d'intervenció comunitària als barris i municipis de la Garrotxa, el model dels serveis socioeducatius de lleure, el servei integral de suport a l'associacionisme (SISA) i el servei de veïnatge i convivència i el d'acollida. Ens queden dos àmbits per treballar: participació i atenció a la diversitat. Un dels quals ja hi hem posat fil a l'agulla.

Internament com a equip, des del mes de març hem augmentat les trobades i vam fer-les fins i tot dues i tres vegades a la setmana durant el confinament domiciliari ja que ens era necessari com a equip i per anar alinats el que fèiem, ara les hem anat espaiant i hem tornat al format anterior de trobada quinzenal tot i que en format telemàtic. Tot i això, durant el 2020 no hem recuperat encara els espais de treball (espais de reflexió sobre un tema concret, o per abordar una problemàtica o necessitat de forma conjunta), ni tampoc la supervisió.

EL PRESSUPOST

Ingressos

El Servei d'Atenció a la Comunitat ha tingut uns ingressos anuals de 561.867,50 € provinents de diferents fonts: la majoria provenen de l'Ajuntament d'Olot, seguit de la Generalitat de Catalunya i d'altres fonts (ajuntaments de comarca...).

Despeses

La despesa anual ha estat de 567.294,62€ en gran mesura destinada a personal.

línies estratègiques	serveis
L1 Incorporar les polítiques d'inclusió i cohesió social com un element transversal de l'actuació política municipal.	
L2 Identificar i difondre els factors que faciliten la inclusió i la cohesió social dels ciutadans.	
L3 Promoure, impulsar i reconèixer el valor de la inclusió i la cohesió social.	SERVEIS SOCIOEDUCATIU DE LLEURE (Carme i Irene)
L4 Acol·lir, des dels diferents àmbits, totes les persones que arriben de nou a Olot.	SERVEI D'ACOLLIDA I ACOMPANYAMENT A LES PERSONES IMMIGRADES (Marta Ayats i Elena)
L6 Fomentar la gestió positiva dels conflictes.	SERVEI DE VEÏNATGE I CONVIVÈNCIA (Eduard i Jordi)
L5 Promoure accions per a la convivència i interrelació ciutadana.	SUPPORT A BARRIS I MUNICIPIS (Jordi, Eduard)
L7 Garantir unes condicions adequades a tots els barris de la ciutat per a la millora de la qualitat de vida i la cohesió social.	
L8 Promoure noves formes i perfils de participació i col·laboració social.	SERVEI INTEGRAL DE SUPPORT A L'ASSOCIACIONISME (Marta Teixidó i David) PARTICIPACIÓ CIUTADANA (Marta Teixidó i David)
L9 Sensibilitzar al conjunt de la població sobre la inclusió i la cohesió social.	ATENCIÓ A LES DIVERSITATS (Tina i Marta Ayala)

ELS ELEMENTS DE L'ENTORN

El 2020 ha sigut sense cap mena de dubte un any marcat per la pandèmia de la Covid-19, una malaltia infecciosa causada pel coronavirus. Per aturar la transmissió comunitària, el 14 de març el país es tancava i es decretava el confinament domiciliari de totes les persones. Un confinament que tot i que en un inici es preveia curt, va durar més de 40 dies i que s'ha mantingut de manera intermitent però no global i en diferents graus i intensitats durant tot el 2020.

La pandèmia ha provocat una crisi sanitària però també econòmica, social i política que ha fet que la nostra feina es veiés totalment afectada. Les mesures de prevenció necessàries per evitar la propagació consisteixen bàsicament en distància social, mascareta i rentat de mans. Aquesta exigida distància i reducció de les relacions socials acompanyada de totes les restriccions ha tingut diversos efectes:

- la dificultat d'atenció personal, directa i propera.
- la impossibilitat de generar espais de trobada i relació.
- la complicació per dinamitzar activitats i fer accions participatives en espais públics.
- la dificultat d'interacció, coordinació i treball en xarxa entre serveis més enllà de les pantalles.
- El tancament de fronteres durant uns mesos ha provocat la limitació de les noves arribades i també les dificultats de retornar al país d'origen si així es desitjava. A més, durant aquesta època el fet que morissin persones de diferents confessions religioses que habitualment repatrien els cadàvers ha fet que no hagi sigut possible i s'evidenciessin les dificultats per assumir pràctiques religioses diverses en els cementiris municipals.
- els pocs recursos humans que els serveis públics de la Generalitat, el govern espanyol i també alguns de locals i comarcals han destinats a les seves oficines, provocant retards importants a l'hora de donar cita, acompanyaments per fer tràmits... També han augmentat els tràmits en línia, amb les dificultats que suposa per algunes famílies.
- el tancament dels centres educatius i els confinaments puntuals que hi ha hagut han provocat l'adaptació a treball telemàtic cosa que ha augmentat la bretxa digital i les desigualtats entre infants.
- la impossibilitat d'utilització d'alguns dels espais tancats per fer activitats així com les ràtios de participants per grup que es podia tenir per monitor/a segons la normativa de la Generalitat.
- el fet que les persones grans i altres col·lectius hagi estat declarats persones amb risc. Alguns dels col·lectius són participants habituals de les activitats.
- l'augment del sentiment de solitud en moltes persones.
- l'augment de la tensió i l'agressivitat en algunes persones.

I un llarg etcètera de situacions que han capgirat la societat i especialment les relacions de la manera que les teníem enteses. També ha provocat una gran reflexió entorn a la prioritització del que és urgent i important, d'abastir a nivell material però també emocional i relacional a la població, les persones, famílies i grups que han vist afectat el seu dia a dia per una situació totalment inesperada i que ha superat els límits de la vivència i gestió de la vida quotidiana en tots els sentits.

A nivell internacional:

- S'ha continuat amb la migració forçosa del Triangle Nord de l'Amèrica Central a Catalunya (integrat per Guatemala, Hondures i El Salvador). Actualment, el nivell de

violència és dels més alts del món, per això la població fuig a altres països en busca de refugi i asil. I la desestabilització d'altres països com Colòmbia.

- La legitimació del discurs de l'extrema dreta, la nova onada de populismes i la polarització de posicions que s'està donant a l'entorn dels drets civils són fets globals. Percebem un augment del malestar i un aflorament del discurs xenòfob. Un discurs invisibilitzat i amagat, però que actualment surt a l'esfera pública amb més facilitat i amb menys por. El trumpisme i la política de divisió (ells i nosaltres) tenen un gran efecte a nivell global.
- El moviment activista *Black lives matters* sorgit a les comunitats afroamericanes dels Estats Units i que realitza campanyes contra la violència racista exercida vers les persones negres. El 2020 a causa de l'homicidi policial a George Floyd les protestes s'internacionalitzen i es realitzen també a La Garrotxa.

A nivell espanyol:

- Inici de repercussions del traspàs de competències de l'estat a la Generalitat, pel fet que l'estat espanyol comença a resoldre les sol·licituds de Protecció Internacional (PI). I ho fa per raons humanitàries en el cas de Veneçuela, i de manera desfavorable en la majoria dels altres països, fet que comporta un augment de persones que es troben en situació irregular d'un dia per un altre.
- L'arribada continuada de joves i adolescents migrants sols en situació de desemparament i les dificultats del sistema de protecció per poder donar-hi una atenció integral.

A nivell català:

- La Generalitat aprova la Llei 19/2020, del 30 de desembre, d'igualtat de tracte i no-discriminació.
- La Diputació de Girona crea un nou programa d'assessorament i suport tècnic en l'àmbit de polítiques municipals d'igualtat de gènere i diversitat.

A nivell comarcal:

- Problemes d'infrahabitatge i dificultats d'accés a l'habitatge.
- Des de CEPAIM s'ha contractat una dinamitzadora comunitària per intervenir al territori, centrada especialment en els col·lectius de joves i dones. La contractació va començar al març i no es va poder desenvolupar res inicialment a causa de la pandèmia.

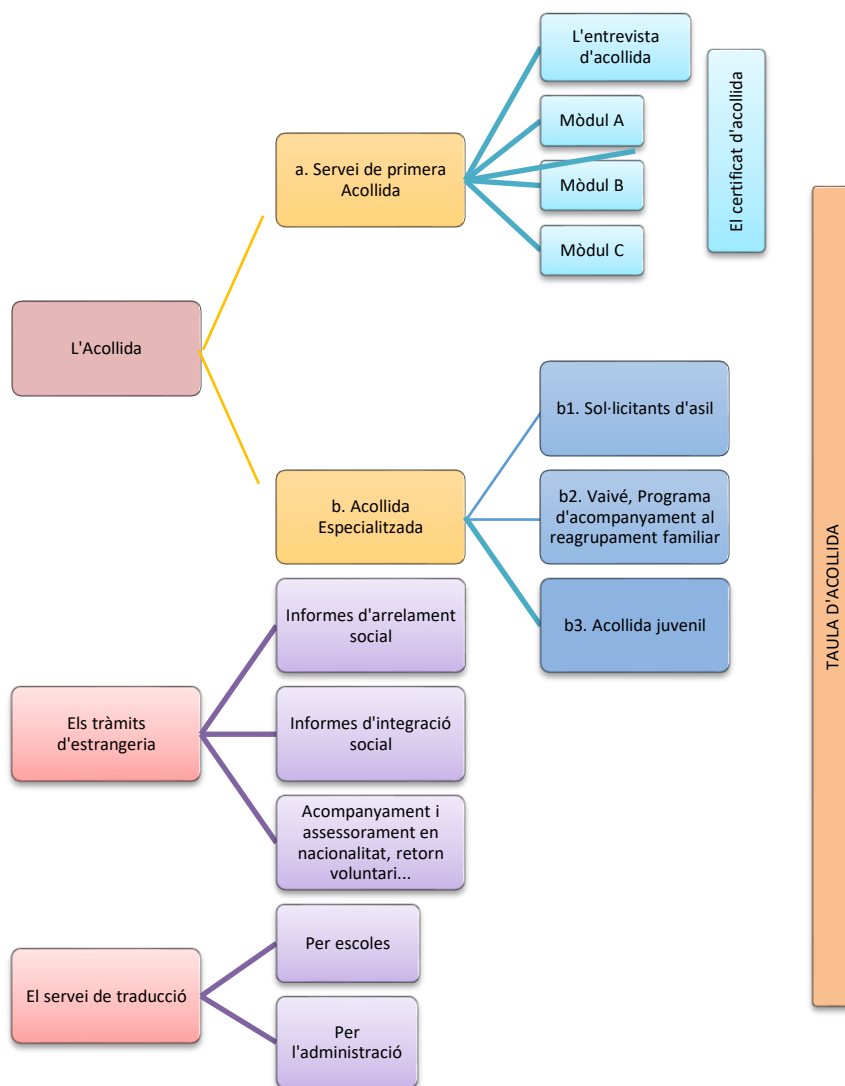
ELS RESULTATS DE L'ACCIÓ PER SERVEIS

Les persones interaccionem, ens relacionem i compartim espais comuns. Un dels valors més desitjats per a qualsevol municipi és que aquests espais compartits siguin entorns on predomini el respecte, el reconeixement a l'altre i la convivència.

Perquè això sigui una realitat, cal que coincideixin dos aspectes: per una banda, que compartim uns valors i unes normes bàsiques i, per l'altra, que puguem reconèixer i respectar la diversitat de les persones que ens envolten.

Els canvis constants de la societat actual fan difícils aquestes dues condicions. Les grans transformacions socials que es donen, si bé tenen un caràcter estructural i global, afecten de manera directa la vida de les persones. Un dels efectes d'aquests canvis és la generalització de les migracions. Tot i el descens en el nombre d'arribades als municipis garrotxins respecte de fa uns anys, la realitat és que continua havent-hi una arribada constant de persones procedents d'arreu del món i que necessiten un acompanyament i una acollida per facilitar al màxim la seva autonomia i promoure, des d'un inici, que s'incorporin a la societat. És en aquest sentit que desenvolupem el servei:

Servei d'acollida i acompanyament a persones estrangeres

Servei de primera acollida

El servei de primera acollida és el servei que desenvolupa la Llei 10/2020 d'acollida de les persones immigrades i retornades a Catalunya. Des d'aquest servei s'informa a les persones estrangeres (i totes aquelles que ho demanin) que acaben d'arribar als municipis de la comarca del drets i deures que tenen com a persones nouvingudes per tal de facilitar la seva autonomia i facilitar els principis d'igualtat i de cohesió social.

Segons la llei, els governs locals de Catalunya tenen competències pròpies en matèria de foment de les polítiques d'acolliment dels immigrants i, com a mínim, tenen les següents competències amb relació al servei de primera acollida de les persones a què fa referència que estiguin empadronades en el municipi:

a) Els municipis amb una població igual o superior a vint mil habitants han de prestar el servei de primera acollida a les persones empadronades, tant si són estrangeres immigrades com retornades. La resta de municipis poden prestar el servei de primera acollida per mitjà de la Generalitat, dels ens supramunicipals i altres fórmules de col·laboració.

Per tant, de tots els municipis de la comarca, només Olot està obligat per llei a facilitar el servei, ja que només les ciutats de més de 20.000 habitants estan obligades a oferir-lo, tot i que a la resta de municipis la llei deixa ben clar que les persones tenen el dret a ser acollides si així ho demanen.

La manera més fàcil d'arribar al servei d'acollida hauria de ser a través de **l'empadronament**. En aquest punt ens trobem amb algunes dificultats:

- **Municipis que encara mostren reticència a empadronar persones** (especialment en casos d'infrahabitatge i sense llar)
- Persones (a vegades familiars) que acullen les famílies nouvingudes i que no sempre posen facilitats per empadronar-los i en alguns casos **utilitzen el padró com una font d'ingrés econòmic** fent pagar a la persona per deixar-los empadronar a la vivenda.
- La utilització de l'edifici del CASG com a seu d'empadronament per persones que no poden acreditar la titularitat de la propietat i en el qual durant l'any hi han estat empadronades 145 persones.
- Des de **l'ajuntament** (en aquest cas d'Olot, ja que és l'únic que hi està obligat) ens **deriven molt poques de les persones** que s'empadronen de nou al municipi.

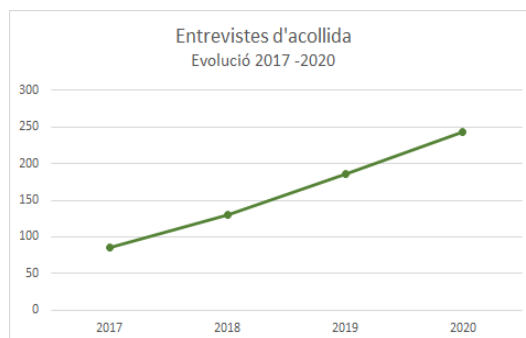
Des de l'equip fem un acompanyament a tots els ajuntaments de la comarca que ho sol·liciten i duem a terme directament l'acollida a la ciutat d'Olot. Per tant, les dades que recollim aquí són bàsicament de la capital de la comarca, tot i que aquest any **hem estat treballant amb Besalú per poder lligar el circuit d'acollida** al municipi.

En relació a Olot, destaquem que actualment té el 20% de persones estrangeres (la mitjana comarcal i catalana és del 15%) i que les persones de nacionalitat hondurenya passen a ser un col·lectiu més importants a Olot, per sobre del gambià si bé és cert que aquest ja compta amb moltes nacionalitzacions. També ens sembla important ressaltar les següents dades:

- Noves altes: 2.034 persones
- Noves altes de persones estrangeres: 1.213 persones (el 60% de les altes totals)
- Principals nacionalitats de les noves altes estrangeres:
 - a. Índia (191)
 - b. Marroc (162)
 - c. Colòmbia (136)
 - d. Hondures (133)

e. Gàmbia (122)

El primer pas que planteja la Llei és que aquestes persones passin per una **entrevista d'acollida**. En total aquest any **243 persones han fet l'entrevista**, un servei que va en augment any rere any. Hem atès gairebé 60 persones més que l'any anterior, tenint en compte que durant 3 mesos hi van haver les fronteres tancades, una dada per tant, molt rellevant.

Aquest 2020 cal remarcar que les persones que han arribat tenien una **situació personal molt més complicada** que habitualment i hem detectat molta **més precarietat i vulnerabilitat**, això ha fet augmentar més encara la coordinació amb l'acollida dels serveis socials bàsics.

Un cop feta l'entrevista d'acollida, les persones poden inscriure's al **mòdul C (sessions d'acollida, de coneixement de la societat catalana i del seu marc jurídic)**, unes sessions de 15 hores en les quals a banda del contingut teòric introduïm visites a altres espais, visites d'altres tècnics i dinàmiques de grup i que donen peu a un posterior acompanyament.

Aquest 2020 i amb la declaració de l'estat d'alarma es van haver d'anular els mòduls que teníem programats i amb molt gent inscrita. Des del servei es va redissenyar tot el mòdul per adaptar-lo al nou context i poder seguir fent els cursos. Es va apostar per una **alternativa a l'aire lliure i de forma dinàmica** anar a visitar els diferents espais d'interès de la ciutat alhora que es donava el contingut necessari per a que les persones es puguin ser el màxim d'autònomes possible. Alguns dels aspectes d'adaptació de les sessions han millorat el format actual i per tant, les mantindrem més enllà de la situació actual.

En total s'han realitzat **7 sessions** (una menys que el 2019) i de les valoracions que en fan les **72 persones** (60% dones) que hi han assistit continuem destacant l'alt grau de satisfacció. Destaquem també una disminució de les persones hondurenyes i que les persones romaneses no arriben al servei. En canvi aquest any, han augmentat molt les persones de nacionalitat marroquina i gambiana, gràcies a l'adaptació de l'acollida per a joves.

Un cop fet el mòdul C, les persones poden fer el **mòdul B (coneixements laborals)** que imparteix el SOC. Aquest any el SOC n'ha impartit molts menys degut a la pandèmia (de 7 mòduls ha passat a 2). Des del servei hem impartit 2 mòduls més a través d'una contractació externa.

En total doncs, s'han fet **4 mòduls** i se n'han beneficiat **52 persones**. Molt poques tenen NIE, **la gran majoria estan en situació administrativa irregular** i una gran quantitat treballa sense papers, principalment cuidant persones grans, però també en indústries i sobretot a l'hostaleria.

A banda del B i el C, existeixen també els **mòduls A (llengua)** que són impartits pel Centre de Formació d'Adults (CFA) i el Consorci per a la Normalització Lingüística (CPNL). La crisi sanitària provocada per la Covid-19 ha afectat negativament l'aprenentatge de la llengua. El canvi a la **modalitat telemàtica** de cursos presencial es suma **la manca d'ordinadors, connexió a internet i / o competències tecnològiques** de moltes de les persones usuàries. Això ha provocat llistes d'espera als dos serveis i a més, la dificultat d'accés als cursos telemàtics.

Una vegada les persones acaben els 3 mòduls es pot tramitar el **certificat d'Acollida** que l'expedeix la Generalitat. Aquest 2020 s'han fet 141 tramitacions de certificats d'acollida vinculades amb el certificat de Primera Acollida: 128 persones l'han sol·licitat i estan realitzant els diferents mòduls A,B,C i **13 persones han acabat el circuit** i han obtingut el certificat.

Servei de Primera Acollida	243 persones	
52 mòdul B	72 mòdul C	13 certificats

Acollida especialitzada:

Actualment tenim tres formats d'acollida per a col·lectius específics:

Per una banda, l'acollida per a **demandants de protecció internacional** des del setembre del 2017 i a través de l'entitat CEPAIM. Tot i que es va començar amb 3 dispositius d'acollida per atendre 18 persones sol·licitants d'asil, això ha anat augmentant amb els anys i aquest 2020 el programa disposa de 36 places d'acollida per a desenvolupar la 1a fase del programa. Una fase en la qual es facilita a les persones tot allò que necessiten per iniciar la seva nova vida a la comarca.

Com que el programa fa que les persones vagin passant d'una fase a l'altre, actualment a la Garrotxa s'han atès en la primera i/o segona fase del programa **el triple de persones que fa 2 anys**: hem passat de les 52 ateses el 2018 a **152 persones** aquest 2020 d'un total de 59 unitats familiars. Provenen de 16 nacionalitats diferents. La més nombrosa és la veneçolana, seguida de la russa, la georgiana i la colombiana. La majoria han arribat per reubicació.

En trenta d'aquestes 59 famílies, almenys una persona de la família ha treballat durant la seva estada en el programa o a la seva sortida. Així i tot, s'està comprovant la inestabilitat en l'ocupació com a conseqüència de la pandèmia.

La gran majoria de famílies que passen a la segona fase es queden a Olot tot i el 25% de les famílies (15 de 59) van a altres municipis de la comarca, de la província o a Barcelona.

Demandants d'asil	152 persones
	16 nacionalitats

Fins fa pocs mesos la resolució de la sol·licitud d'asil tardava entre 2 i 3 anys. En aquests casos, les famílies tenien temps de participar en tot l'itinerari d'acollida proposat (18 mesos), i acabar el seu procés d'integració al territori. En cas que la seva sol·licitud es resolgués amb caràcter denegatori, al rondar els 3 anys de residència, existia l'opció de sol·licitar el permís de residència per arrelament social, i d'aquesta manera mantenir l'ocupació. Actualment la tendència dels últims mesos és que resolen més ràpid i deneguen més sol·licituds. Això es tradueix en un **major**

nombre de famílies que queden en situació irregular, sense possibilitat de sol·licitar arrelament ni ajudes socials.

Pel que fa a la mentoria (tànquems de famílies que fa temps que viuen a la comarca amb famílies del programa de protecció internacional per acompanyar-les en el seu procés d'establir-se a la Garrotxa), enguany s'han format 10 persones com a mentores dintre el **Programa català de refugi** i hi ha **8 tònquems actius amb 42 persones mentores i 23 mentorades.**

Programa Català de refugi 8 tònquems
42 mentores i 23 mentorades

Per altra banda, hi ha el **Programa Vaivé, un programa d'acompanyament al reagrupament familiar** en els aspectes emocionals, socials i educatius, i jurídics per tal de prevenir i/o minimitzar possibles dificultats, conflictes familiars posteriors i millorar la seva integració a l'entorn.

En total s'han tramitat a la Garrotxa **86 sol·licituds d'informes d'habitatge pel reagrupament familiar.**

Cal tenir en compte que hi va haver un període d'aturada en els processos de reagrupament durant mesos, poc a poc es van tronar a activar però es continuen veient molt afectats pel context de pandèmia i les restriccions tant de mobilitat com les dificultats administratives als països d'origen. A nivell legal, es van flexibilitzar una mica els criteris econòmics per poder reagrupar (en especial els barems d'ingressos per reagrupar menors d'edat).

El 2020 s'han fet **3 sessions informatives del Vaivé** a Olot en les que hi ha participat **29 persones**, la majoria de nacionalitat índia. Al servei de suport terapèutic hi ha arribat 4 famílies noves.

86 demandes de reagrupament
29 persones al Vaivé

Finalment, aquest 2020 hem iniciat **l'acollida juvenil**, destinada a joves de més de 16 anys que han arribat a la ciutat.

Des dels diferents serveis de la ciutat s'havia detectat la necessitat de tenir en compte, en l'acollida, les situacions dels joves que arriben al territori.

Des del Servei d'Acollida del Consorci s'ha dissenyat un programa específic per l'acollida dels i les joves nouvingudes a la Comarca que va més enllà de l'àmbit escolar.

El programa d'Acollida Juvenil, ofereix un acompanyament en el procés d'assentament en la nova societat.

El CASG, el SOIL, el Consell Comarcal, l'Ideal, Caritas i diverses entitats de la comarca es coordinen per oferir una oferta d'informació útil amb l'objectiu que les persones joves que hi participin puguin conèixer millor el seu entorn, els serveis i les entitats que hi ha a la Garrotxa per tal de poder participar i desenvolupar-se amb les majors facilitats possibles.

Els objectius d'aquest programa d'acollida específica són:

- Enllaçar-los amb els serveis i equipaments de la comarca i el teixit social i associatiu.
- Fomentar la participació i la interacció de les persones joves nouvingudes .
- Promoure el coneixement del serveis, entitats i associacions culturals i de lleure educatiu on poder participar segons els seus interessos.
- Reforçar i incentivar el coneixement i ús del català .
- Afavorir els espais de relació entre jovent divers.
- Garantir l'èxit escolar i la transició al mercat laboral.
- Fomentar el pluralisme i la cultura participativa.
- Implicar a tots els agents que intervenen en l'acollida d'aquest col·lectiu.

En total han participat 18 joves a les primeres sessions que hem fet.

Acompanyament en tràmits d'estrangeria:

En aquest àmbit, 160 persones han vingut al servei per demanar informació sobre **tràmits d'estrangeria**.

- ✓ S'han **tramitat 87 expedients** a la comarca sol·licitant **l'informe d'arrelament** a la Generalitat. Un increment important respecte al 2019 que van ser 78 expedients. Considerem que és un **volum important** tenint en compte que la pandèmia va fer que durant 3 mesos el govern civil fos inhàbil ja que no donaven cita, i que encara a hores d'ara poder-hi accedir no es fàcil. Addicionalment a l'hora d'accedir a la documentació en el país d'origen no es podia i moltes persones els hi minvava la possibilitat de tenir un contracte.
- ✓ S'han **tramitat 6 expedients** sol·licitant **l'informe d'integració** a la Generalitat. Un increment important respecte al 2019 que van ser només 2 expedients. Si bé no comptabilitzem els informes d'integració sol·licitats a comarca, destaquem l'assessorament del tràmit d'aquests informes que s'ha fet a les professionals dels serveis bàsics referents de comarca, així com les referents de centres de menors, i a administratives d'alguns ajuntaments comarcals. Hi ha hagut un increment de la demanda per un parell de raons:
 - ✓ La rotació de les diferents professionals sense un traspàs d'informació de com gestionar el tràmit.
 - ✓ A un augment de joves en els centres que requereixen la tramitació del NIE (actualment per la seva primera residència l'estat requereix un informe d'integració) o de la seva renovació. Les Treballadores socials d'aquests centres gestionats per diagrama, suara, Cepaim, etc.. són qui acaben fent la sol·licitud dels informes i qui fan de pont amb les administratives dels ajuntaments, responsables de fer la proposta d'integració i així entrar-ho a l'EACAT.
- ✓ **Retorn voluntari**. S'ha detectat **un increment de la demanda de persones que volen retornar als seus països**, ja sigui perquè han quedat sense feina o per altres motius. No sempre s'ha pogut donar resposta ja que des del Programa que es gestiona des de Madrid ens diuen que hi ha hagut un allau de demandes i el tancament del trànsit aeri durant uns mesos, ha comportat molta llista d'espera. Comenten que a causa d'això, s'elimina el programa de retorn productiu temporalment.

La gestió de tots aquests expedients, degut a la pandèmia, s'han hagut de realitzar de forma telemàtica i això ha implicat un treball conjunt amb l'ajuntament i amb diferents àrees del consorci (administració, recepció, informàtica,..) per adaptar l'atenció i el procés.

Tràmit estrangeria	160 persones ateses
	86 arrelament 6 integració

Cal destacar també que el CASG té un conveni signat amb Càritas per tenir **un assessorament jurídic** de tots aquells casos que creiem necessari derivar-los. Segons això, les dades de Càritas per aquest 2020 són les següents:

- Han atès 382 persones mitjançant un total de 533 entrevistes d'assessorament i acompanyament jurídic.
- Han acompanyat jurídicament 22 joves extutelats sense referents del territori, dels quals.

Servei de traduccions:

És un servei adreçat als serveis públics i als centres educatius que atenen persones nouvingudes que no dominen les llengües oficials a Catalunya per garantir la comunicació entre els professionals i les persones nouvingudes. Des del CASG gestionem les demandes i la borsa de traducció. Aquest 2020 s'han fet 139 serveis de traducció presencial.

Traduccions	139 traduccions fetes
	52 educació 80 CASG 7 altres

Respecte els serveis prestats, volem destacar que ha **augmentat les traduccions fetes a petició dels centres escolars** que representen un 37% del total de l'any. Això es pot atribuir al COVID ja que quan es va fer el confinament domiciliari i el tancament dels centres, es van adaptar les traduccions de manera telefònica i va haver un increment de la necessitat d'aquest servei per comunicar-se amb les famílies.

També que d'aquestes **139 traduccions totals**, una gran part contínuament sent de professionals del CASG. També hi ha hagut 4 demandes per traduccions relacionades amb temes de salut, per explicar les mesures de prevenció, traçabilitat de casos positius de COVID, etc.

Respecte les **llengües demandes, l'àrab ha estat la més sol·licitada**, seguit pel panjabi i el xinès. També s'ha notat un increment de romanès respecte el 2019 (2019: 2, 2020: 10).

ALTRES PROJECTES:

1. Suport en l'alfabetització i la socialització

S'ha continuat la col·laboració amb Arriant i l'Institut Municipal d'Educació per dur a terme l'aula d'alfabetització 16 a 18. Aquesta col·laboració ha permès que durant el curs, 12 joves que no poden accedir a cap altra formació i que són atesos per RELLA (Associació de mestres jubilats voluntaris) rebin també el suport en l'alfabetització i la sociabilització per part d'Arriant durant tot el curs.

2. Nedem

El projecte Nedem consisteix en classes de natació per a adolescents d'entre 12 i 18 anys que han arribat durant el curs escolar a la ciutat i que no saben nedar. Es fa durant els mesos d'estiu amb l'objectiu que aprenguin a flotar i a defensar-se mínimament a l'aigua. Es duu a terme en col·laboració amb l'Institut Municipal d'Educació i el d'Esports d'Olot i aquest any, s'hi ha inscrit 23 adolescents dels quals 12 han acabat amb èxit la formació.

Cuidadores 24h

Des del Consorci d'Acció Social de la Garrotxa s'ha engegat durant els mesos de confinament per l'estat d'alarma per la gestió de la crisi sanitària ocasionada per la Covid-19, un projecte de detecció, prevenció i acompanyament a les dones cuidadores de persones grans en situació de dependència especialment centrat en acompanyar i donar consells sobre com actuar en cas de contacte amb la malaltia i d'oferir material de suport si no en disposaven.

Hem trucat a 928 persones en situació de dependència, 50 d'aquestes persones viuen en una residència, no teníem aquesta informació actualitzada. 648 persones, és a dir, un 70 % de les persones trucades viuen en un domicili i hem pogut localitzar-les i parlar-hi.

En relació a les cuidadores, hem aconseguit parlar amb 635 persones cuidadores. Majoritàriament, en un 66%, hem trobat cuidadores informals, és a dir, persones vinculades afectivament amb la persona en situació de dependència. I un 29%, 183 són cuidadores formals, és a dir, persones que atenen de forma continuada, en les activitats de la vida diària, sense relació afectiva prèvia, que reben un sou per realitzar la tasca. De les cuidadores informals, 201 ho són 24 hores, i 211 de manera puntual. El 88% de les cuidadores tenen nacionalitat espanyola i l'12% tenen nacionalitat estrangera. De les dones amb nacionalitat estrangera, 53 el seu origen és Hondures, i concretament, 11 dones de Talanga.

En resum, en relació a les persones cuidadores volem destacar que ha costat accedir a les dones cuidadores suposem per diferents raons, també que, en general, no coneixen els serveis socials, qui som i què oferim, s'han mostrat receptives i contentes de rebre la trucada. Val la pena explicar que quan parles del projecte d'enxarxar persones de la mateixa regió, canviem totalment el to de la conversa i expressen necessitats de contacte amb altres dones en la mateixa situació, algunes expressen necessitats de formació tant pel què fa la llengua catalana, com de la tasca de cuidadora i en algunes situacions hem recomanat trucar a la persona de suport psicològic. En tres ocasions sabem que ho han fet.

Som conscients que no hem arribat a totes les cuidadores de la comarca, però sí que hem fet un pas important per continuar acompanyat a aquest col·lectiu tan vulnerable que ens preocupa molt.

3. Joves que migren sols

El gran nombre de nois i noies menors d'edat que han arribat a Catalunya sense família ha obligat a obrir un seguit de dispositius nous arreu del territori. Les condicions d'urgència en què s'ha produït aquesta arribada i la manca de recursos per atendre'ls, ha dificultat la programació dels serveis amb l'antelació necessària per garantir la vinculació del jovent amb la resta d'agents del territori i la ciutadania en general. En concret a la Garrotxa s'ha obert un Centre d'emergències a Sant Feliu de Pallerols, un centre de primera acollida a Maià de Montcal i 7 pisos assistits en diferents franges d'edat i gestionats per diferents empreses.

La tipologia de joves atesos és complexa: alguns dels són joves migrats que arriben a la majoria d'edat i es troben de cop en una situació de vulnerabilitat i fora del sistema de protecció del menor; d'altres han arribat a territori amb 18 anys o més i, la seva situació de irregularitat els aboca directament a una situació vulnerable i de risc d'exclusió social, sobre tots per aquells que no tenen cap referent familiar al territori.

Davant de l'emergència de donar una resposta des de els diferents àmbits: jurídic, salut, formatiu, laboral, habitatge, social,... en resum respostes de suport a la transició a la vida adulta, des de el Departament de Treball, Afers Socials i Famílies, conjuntament amb els ajuntaments i consells comarcals, s'ha volgut reforçar els serveis existents, amb la contractació de la figura de dinamitzadores cíviques, en el cas de la Garrotxa han sigut 2 professionals.

El treball en equip de les dues dinamitzadores cíviques per a l'emancipació amb el servei de joves, s'ha fonamentat en una col·laboració, interprofessional i interdisciplinari, constant, estreta i enriquidora. Es projectes que s'han consolidat aquest any són de 7 àmbits diferents i es resumeixen en:

<p>“CONNECTEM?” Acció de promoció de la xarxa relacional entre iguals i d'immersió i pràctica de la llengua comuna. (Maig 2020 – Desembre 2020)</p>	<p>JORNADES per EMPRESSES - Trobades presencials Informació qüestions legals Informació qüestions laborals - Contingut informatiu ON LINE (Juny 2020 – Setembre 2020)</p>	<p>JORNADES DE POBLE - Accions participatives - Accions de Difusió: Programa de Mentoria Parelles Lingüístiques (CPNL) Xarxa Autònoma d'acollida Famílies Col·laboradores (Juny 2020 – Octubre 2020)</p>	<p>“LA MEVA DOCUMENTACIÓ” Acció de formació i capacitatció pels joves en aspectes legals i jurídics, així com de gestió administrativa. (Juliol 2020 – Octubre 2020)</p>
<p>SESSIONS de SUPORT i CAPACITACIÓ en IMMERSIÓ LINGÜÍSTICA dirigides a: - Els equips de Centres i Pisos - Membres de famílies acollidores (Juliol 2020 – Setembre 2020)</p>	<p>“ALS INSTITUTS” - Accions de Difusió: Programa de Mentoria Parelles Lingüístiques (CPNL) Xarxa Autònoma d'acollida Famílies Col·laboradores - Accions de sensibilització i acció (Setembre 2020 – Desembre 2020)</p>	<p>“AL CARRER ens trobem” - 18+1: UN JOVENT QUE CAMINA. Sèrie documental de l'Agència Talaia amb la col·laboració de la Directa. (Guanyadora Premis Rahola 2019). - Visionado, presentació i debate - Converses “Te i pastes” (Juliol 2020 – Octubre 2020)</p>	

Finalment, cal destacar que per poder treballar en xarxa amb tots els departaments s'ha creat la Taula de coordinació per joves que han migrat sols i en la qual hi participen tots els serveis implicats (de salut, de formació, d'acció social, jurídics...) així com també entitats i la ciutadania organitzada.

Vivim en una societat clarament diversa, en molts àmbits i sentits. És important viure la diversitat com una font de riquesa social, però també com un dret. Cal garantir una igualtat de tracte i reduir les discriminacions que la ciutadania pugui patir per raons relacionades amb diversitat sexual, cultural, de gènere, funcional, de creences... Hem de posar atenció a les discriminacions i incidències que es puguin donar en aquest sentit i oferir assessorament, suport i atenció a les persones que les pateixen. És en aquesta línia que s'enfoca el servei:

Atenció a les diversitats

El servei d'Atenció a la Diversitat – Drets Civils és un servei adreçat a tota la població i especialment a les persones que hagin patit, pateixin o siguin susceptibles de patir vulneració de drets, violència o discriminació per raó de gènere, sexualitat, creences, origen, ètnia, diversitat funcional, etc. Atén les persones a partir dels seus interessos, necessitats i demandes i considerant l'enfoc interseccional.

La interseccionalitat ens permet mirar i entendre les desigualtats a partir de la posició que les persones tenen en relació amb els eixos de desigualtat (gènere, orientació sexual, racialització, origen, classe social, diversitat funcional, edat, etc.) i com s'interrelacionen. La perspectiva interseccional ens permet visibilitzar, analitzar i abordar les situacions de desigualtat de manera més integral i ens ajuda a entendre millor les problemàtiques i les persones i alhora donar millors respostes.

El servei també té la finalitat de posar en valor i reconèixer la diversitat com un fet humà innegable que ens aporta riquesa i la oportunitat de qüestionar i tensar els límits normatius. La diversitat ens desafia i empeny a desenvolupar noves formes d'entendre, relacionar-nos i viure. Dia a dia seguim en l'aposta de com gestionar-la, promoure-la i també com prevenir-ne les seves pors i prejudicis. Això a vegades no és fàcil perquè interpel·la les nostres creences i evidencia la nostra ignorància i desconeixement, fent que aflorin el que s'anomenen “malalties de transmissió social” i tots els seus *ismes* (sexisme, masclisme, racisme, capacitisme, classicisme,...).

Lluny de la idealització, reconèixer la complexitat d'atendre la diversitat ens ha d'animar en l'aposta per la comprensió i motivar el diàleg per una millor relació i convivència, i en definitiva, per fer i ser comunitat.

De les 5 diversitats que treballen, cal dir que aquest 2020 tenim línies molt desenvolupades, impulsades i avançades i altres que no. Aquest any **el focus l'hem posat a la temàtica de gènere**, elaborant un document de treball i una campanya aprofitant que s'ha tingut pressupost del Pacto de Estado.

La situació internacional del Black Lives Matter ha facilitat que entitats locals emergeixin encara amb més força apuntant la necessitat d'abordar les qüestions de racisme i discriminació per raó d'origen o ètnia.

Diversitat sexual, afectiva i de gènere

El 2017 vam engegar a La Garrotxa el Servei d'Atenció Integral a la Diversitat Afectiva, Sexual i de Gènere (SAI), un servei adreçat a tota la població i molt especialment a aquelles persones que hagin patit, pateixin o siguin susceptibles de patir qualsevol situació de discriminació per LGTBfòbia. Aquest any hem disminuït les persones ateses en relació a l'any anterior i han sigut

15 les persones que hem acompanyat des del servei. Tot i això, ha augmentat l'assessorament a professionals, en part també al procés de difusió que s'ha fet per dur a terme la diagnosi sobre Realitat LGBT que vam dur a terme el 2019 i al curs de formació en línia en el qual hi ha participat 64 professionals durant el confinament.

Un dels temes a tenir en compte d'aquest 2020 té relació al fet trans*, s'ha passat del desconeixement i qüestionament de si és un tema patològic a associar qualsevol malestar relacionat amb la rigidesa del gènere (expressions, corporalitat...) a l'afirmació de ser transexual o transgènere. És per això que en aquest moment ens cal tenir cura sobre com atenem les demandes, sobretot quan es tracta d'infància i adolescència.

Un altre tema important és que arran de la pandèmia i el confinament s'han destapat temes relacionats amb el diversitat sexual i de gènere i el treball sexual, i s'ha visibilitzat una realitat que existeix però que no s'atén ni es treballa de manera coordinada amb altres serveis i en la seva globalitat (salut, aspectes socioeconòmics...)

A nivell de sensibilització i visibilització s'han realitzat 5 accions, entre elles el programa de Ràdio Olot'entén, contes, poesia, exposicions i la participació a la campanya del 28J de la Xarxa dels SAI de Catalunya.

Finalment, destacar que hem finalitzat la diagnosi Realitats de les persones LGBT a la Garrotxa i que els resultats ens marquen les línies de treball a seguir en aquest àmbit.

SAI (Servei d'Atenció Integral) 15 persones ateses

64 persones formades

5 accions de visibilització

Igualtat de gènere

El 2020 hem consolidat el treball iniciat per tal de promoure les polítiques de gènere a tota la comarca a través de la campanya Retalla les violències, enganxa les cures. Una campanya de sensibilització que s'ha dut a terme conjuntament entre 13 municipis de la comarca i que s'ha desenvolupat a través de tres accions:

- Repartiment bústia a bústia de 22.500 tríptics informatiu dels serveis d'atenció: SAI i SIAD (Servei d'Informació i Atenció a la Dona) amb explicació de la campanya acompanyat d'un quadern de joc i cartells per penjar a llocs visibles del poble.
- Acció comunitària en format taller o activitats de carrer. Se n'han fet 13 en total i s'han explicat i difós a través de les revistes municipals.

- Formació introductòria a personal polític i tècnic sobre polítiques de gènere, en els quals hi ha participat 60 professionals i 29 càrrecs electes.

A més, hem consensuat un document que vol guiar les polítiques de gènere a la comarca durant els pròxims 4 anys que cal aprovar políticament i de forma conjunta entre els 21 municipis de la garrotxa.

També vam iniciar el cicle 12 mirades feministes, una activitat mensual per parlar de diferents temes: la maternitat, la sexualitat... i que només vam poder dur a terme les 2 primeres sessions amb una mitjana de 60 participants a cadascuna.

A nivell intern del CASG des de la comissió s'ha format a totes les professionals en cures dins la organització, un aspecte clau especialment en un any dur com el que hem passat i s'ha continuat amb la formació sobre gènere a totes les persones que han entrat de nou al Consorci.

<u>Campanya Retalla les violències, enganxa les cures</u>	<u>13 municipis</u>
22.500 tríptics	13 activitats
	89 persones formades
<u>Cicle de 12 mirades feministes</u>	
2 sessions	60 persones cada sessió

Diversitat de creences

Aquest any la pandèmia i el tancament de fronteres que ha provocat, ha tornat a posar sobre la taula les mancances d'espais en els cementiris municipals per tal que permetin acollir enterraments amb preceptes religiosos diferents als catòlics o a la incineració. A la comarca, la comunitat musulmana ha tornat a reclamar un cementiri que permetés enterraments a terra i encarats a la Meca. Després de treballar-ho i pactar-ho amb les diferents associacions de col·lectius musulmans, es va decidir fer 8 tombes musulmanes al cementiri municipal d'Olot que ja estan aprovades i a punt de ser construïdes. El fet d'apostar per un cementiri municipal de totes i per totes posa de manifest l'interès per la cohesió social i l'acceptació de la diversitat a la ciutat.

En paral·lel s'ha posat molt d'èmfasi en l'acompanyament a les comunitats religioses en relació a les restriccions que hi ha hagut en diferents moments per tal que poguessin fer culte però complint amb totes les mesures de seguretat.

<u>Cementiri municipal</u>	<u>8 tombes musulmanes</u>
----------------------------	----------------------------

El Grup de Diàleg Interreligiós ha adaptat les seves trobades de forma telemàtica i hi continuen representades cinc confessions religioses. Tot i això, el contingut arran de la pandèmia ha sigut molt bàsic, sense debat ni projectes conjunts, i amb menys assistents de l'habitual.

Finalment, cal destacar que aquest any hem conegut dues confessions religioses noves a la comarca, un espai de culte evangèlic al barri de Sant Miquel (Iglesia Apostolica Avance Misionero) i un grup de meditació cristiana que no té espai de culte i que ja fa 6 anys que existeix però no coneixíem. El Saló del Regne dels Testimonis de Jehovà també s'ha traslladat de lloc i estem pendants que obrin per fer-hi una visita.

Diversitat funcional

Aquest 2020 hem presentat l'itinerari en drets civils 2020 que porta per nom *Cossos i ments, la dignitat de la diferència*. Hem treballat amb 17 entitats i 6 àrees de l'administració local per crear i tirar endavant activitats i propostes per dotar de contingut l'itinerari i hem editat, conjuntament amb l'Institut de Cultura d'Olot un llibre amb el contingut teòric i conceptual de l'itinerari.

A banda de la presentació i activitats artístiques hem aprofitat també per fer dues formacions sobre la diversitat funcional en les quals hi ha participat un total de 88 persones. Unes formacions amb l'objectiu de canviar la mirada cap als cossos i les ments no normatives.

En aquests moments estem acabant de definir les propostes i treballar per fer molt més visible aquest itinerari.

<u>Itinerari <i>Cossos i ments, la dignitat de la diferència</i></u>	88 persones formades
	1 llibre editat 12 activitats

Diversitat cultural

En l'àmbit de la diversitat cultural s'ha avançat internament des de l'ajuntament, especialment pel què fa a la discriminació racista. En aquests moments treballem en tres àmbits concrets:

- La discriminació racista en el lloguer d'habitatges és una queixa reiterada de la ciutadania i que recullen entitats i plataformes ciutadanes de la ciutat. El 2020 i amb el suport de la UdG s'ha consensuat amb la plataforma Stop racisme lloguers un procés de treball per tal que ens permeti treballar conjuntament les persones racialitzades amb els Agents de la Propietat Immobiliària, consensuar una diagnosi conjunta del tema i pactar línies de treball conjuntes que permetin millorar l'accés a l'habitatge de qualsevol col·lectiu de la ciutat.

- És important destacar que aquest any ha tingut lloc a la ciutat la concentració antiracista pel Black Lives Matters i vam acompanyar a l'entitat en la preparació prèvia, el durant i amb les desavinences posteriors per tal que poguessin reivindicar amb totes les garanties.

Paral·lelament, hem acompanyat mensualment un grup de dones d'origen gambià per canalitzar neguits, necessitats i propostes, i les entitats de la comarca que fomenten la convivència intercultural i que lideren molts dels actes i activitats que es fan en aquest àmbit a la comarca.

Un dels temes que any a any duem a terme i en el qual es troben totes les diversitats és la **sensibilització a través de la Guia de recursos educatius**. Les dinàmiques que s'han ofert per a aquest curs escolar han estat de temàtiques diverses relacionades amb la inclusió, la diversitat afectiva sexual i de gènere, la resolució de conflictes o els drets dels infants. Hem ofert un total de 9 dinàmiques. N'hi ha 7 que les dinamitzem directament des de l'equip i dues que les dinamitzem a través d'altres actors: una realitat refugiada i la visita a centres de culte.

Aquest 2020 la situació de pandèmia Covid-19 ha tingut alguna repercussió en les activitats ja que els centres educatius han estat tancats de març a juny. Tot i així de les 53 activitats previstes només n'han deixat de fer, arrel d'aquest fet, 6.

En total, hem fet 47 dinàmiques a 15 centres educatius de la comarca. En total, hi han participat 1.153 alumnes.

Dinàmiques en centres educatius de la comarca 1153 alumnes

15 centres 47 sessions 9 dinàmiques

L'èxit en la gestió de la diversitat passa en gran mesura per establir **relacions socials de qualitat** entre persones diverses. És evident que l'espai físic juga un paper clau en tot aquest tema i, per tant, la manera com dissenyem la ciutat ens mostra també la manera com volem que la nostra ciutadania s'interrelacioni o, per contra, no es relacioni. Des del món social hem de poder influir per tenir una ciutat més amable, insistint en el disseny d'espais públics que promoguin les relacions i facilitant espais de trobada als barris: apostar per un model de casals de barri que faciliti el contacte entre la ciutadania i promogui les activitats conjuntes. De fet, entendre els barris com a espais de construcció comuna i de suport comunitari ha de ser la base de la millora de les relacions socials. Per això és important estar atents als barris que estan en una situació més desavantatjosa i posar-hi esforços perquè esdevinguin barris amb més teixit social, més equipaments...

Programa d'intervenció comunitària als barris i municipis

L'essència d'aquest Programa d'intervenció comunitària als barris i als municipis de la Garrotxa és promoure les relacions socials en un territori des d'una mirada educativa i comunitària.

La intervenció en un territori concret, ja sigui un barri o un municipi, ens permet concentrar la mirada i tenir una visió més profunda de les necessitats, potencialitats i qualitat de les relacions que s'hi estableixen. Amb una diagnosi acurada de la zona podem marcar-nos objectius i generar projectes conjuntament amb les persones que hi viuen per tal de millorar la qualitat de vida de totes elles. En els projectes s'aposta sempre per una metodologia comunitària, amb una clara estratègia relacional.

Aquest 2020 ens hem centrat en dos barris d'Olot: Sant Miquel i Pequin/Sant Roc i a Mieres.

Barri de Sant Miquel- les Tries a Olot

El treball al barri de Sant Miquel i les Tries és precisament el que fa més anys que duem a terme des de l'àrea, ja que el vam iniciar l'any 2006 i ens trobem en un punt en què és necessari un canvi de plantejament i de relació amb el barri ja que les necessitats actuals no són les que eren i considerem que podem fer un pas que permeti tenir menys presència al barri ja que els veïns i veïnes han entomat algunes de les coses que estàvem portant a terme i per tant, podem rebaixar suport tècnic per donar més autonomia a la gent del barri.

Un dels pilars importants que permeten la transformació del barri és el Pla Integral d'Accions de Millora (PIAM), un document que marca les principals accions de millora necessàries i que va sorgir d'un llarg procés participatiu amb la implicació de molts veïns i veïnes.

Les decisions sobre les properes passes del PIAM es prenen a través del Consell de barri per consens amb totes les persones que hi participen. Aquest any s'han fet 5 consells amb una mitjana de participació d'unes 40 persones, un nombre relativament inferior als altres anys a causa de la pandèmia i l'adaptació del consell al format telemàtic.

Tot i això s'han prioritzat 5 actuacions del PIAM:

- Pacificació del barri. Una de les accions que fa més anys que es reclamava per part de la ciutadania. Potenciar el barri com un espai d'estada i no de pas pels vehicles que van al centre de la ciutat.
- Enderroc de tres cases al carrer de Sant Miquel. Per continuar amb el procés de rehabilitació del carrer i la seva connexió peatonal i ciclable amb les Tries.

- Ball Pla. Adaptació del típic Ball Pla del barri a la situació actual, deixant fets els vestits per si era possible fer-ho, tot i que finalment va haver d'anul·lar-se i es van mostrar als aparadors del barri.
- Teatre social. Per segon any consecutiu es va crear un cicle de teatre social liderat per veïns i veïnes i que va tenir com a fil conductor les fronteres.
- Procés participatiu pels tres espais públics del barri que no acaben de funcionar: plaça de Sant Miquel, espai esportiu i antic camp de futbol de les Mates. Aquest es va haver d'anul·lar per la pandèmia i es durà a terme el 2021.

Cal destacar que el PIAM ha incrementat les propostes de caire social però també ha sigut capaç de continuar aquelles actuacions ja iniciades per tal que mica en mica la transformació social i urbanística del barri sigui cada vegada més evident. Ens cal però ser capaces d'implicar d'altres àrees de l'ajuntament i crear un grup que permeti desenvolupar-lo de manera transversal.

D'altres projectes molt consolidats al barri com l'espai cosidor o l'hort comunitari han hagut d'adaptar-se a les restriccions i a les necessitats actuals i per tant, hem fet seguiment de les persones amb qui habitualment treballàvem i des de les cosidores han fet més de 5.000 mascaretes a l'inici de la pandèmia quan era molt complicat trobar-ne.

Finalment destacar que el casal de barri ha funcionat com a equipament de proximitat i ha pogut donar cabuda a trenta entitats que mentre no hi havia restriccions o aquestes eren més permissives han trobat al barri un espai on continuar la seva tasca i tenir espais de trobada.

PIAM	40 persones de mitjana
4 accions desenvolupades	150.000 €

Barri de Pequin a Olot

L'any 2019 es van iniciar els contactes i relacions amb diferents actors del territori i el 2020 es plantejava com un any on aprofundir amb aquests vincles i relacions i on començar a intervenir al territori.

El 2020 és l'any d'inici de la pandèmia de la Covid-19. Els primers mesos no es podia saber i es treballava amb normalitat. Aquest any es plantejava com l'any que havia de donar el tret de sortida en la intervenció des del Consorci al barri de Pequin en la dinamització i treball comunitari. Els primers mesos es van aprofundir relacions i es va plantejar un procés de treball a partir del nou local social del barri congestionat entre el Consorci i l'AV de Pequin.

Una de les conseqüències de les restriccions de la pandèmia és el tancament de locals, les restriccions de mobilitat i la limitació en el nombre de persones que es poden reunir, per tant afecta al procés plantejat al local. El procés havia de començar al març, el mateix cap de setmana

en que es va decretar l'estat d'alarma i el confinament domiciliari. Per tant, aquesta sessió no es va poder realitzar.

Mieres

A Mieres, s'han consolidat les activitats setmanals amb persones grans com una part molt important del projecte de dinamització comunitària al municipi. Tot i que ha estat un any difícil hem pogut mantenir el contacte amb les persones grans participants a les activitats i s'ha pogut oferir activitats complementàries. L'adaptació de les activitats a les restriccions provocades per la pandèmia ha provocat que hàgim mantingut una relació més individual amb cadascuna d'elles (perquè hi hem anat a casa, les hem trucat...) i això ens ha permès conèixer més la situació que viuen, com ho estan passant i que hàgim dedicat temps a atendre aquestes situacions i també ha servit perquè d'altres persones que habitualment no venen s'impliquessin a les activitats. Hem hagut de canviar la manera de fer, adaptar les activitats i buscar alternatives a les accions setmanals. Tot i no ser sempre fàcil, hem pogut aprofitar els moments en què la pandèmia ha estat més controlada per tornar-nos a trobar de manera presencial.

Hem fet menys activitats presencials però les que hem fet, hi han participat més persones. El grup de participants d'aquest 2020 ha estat d'entre 8 i 10 dones. A més de les persones que participen habitualment 4 persones que no acostumen a venir, han participat d'aquests espais.

En relació al treball amb joves i adolescents, hem de remarcar que les activitats d'estiu lúdiques han funcionat molt bé i hi ha participat 20 persones. Al llarg de la resta de l'any per restriccions i la no motivació de fer trobades virtuals per part dels joves ha fet que no hi hagués activitat per aquest col·lectiu. S'ha obert però una oportunitat perquè el grup és nombrós i estan motivats.

Diferents situacions de persones grans del poble que han emergit durant aquesta situació han permès un treball més conjunt i coordinat amb la treballadora social del municipi perquè eren participants de les activitats setmanals des de fa temps i el vincle i coneixença han permès fer un acompanyament proper i continuat.

<u>Dinamització Mieres</u>	<u>22 activitats</u>
	10 persones grans
	Activitats d'estiu
	20 adolescents i joves

Així doncs, la gestió de la convivència i la promoció d'un bon veïnatge són dos reptes constants que han d'abordar tots els municipis. Els canvis constants de la societat actual i la duresa d'algunes situacions personals sovint no afavoreixen ni faciliten que aquests reptes esdevinguin una realitat. Aquestes situacions són, també, una oportunitat per al treball social comunitari, per a la transformació de les relacions socials existents i per fer que la ciutadania sigui la protagonista del canvi. No obstant això, l'individualisme, les desigualtats, les condicions personals dures i la dificultat per acceptar una societat canviant i diversa fa que les persones, més enllà de buscar en l'entorn més proper aquest suport i acompanyament, sovint evoquem en aquests espais comuns el malestar i les preocupacions. Aquest fet acaba generant conflictes i situacions tenses en els espais més quotidians de les persones: l'escala, el bloc de pisos, el parc del costat, el carrer... En definitiva, acaba malmetent el bon veïnatge i transformant-ne el concepte.

El bon veïnatge és un repte permanent i el servei de veïnatge i convivència treballa en aquesta línia, des de tres eixos: la intervenció en casos de conflicte, la prevenció i la sensibilització.

Veïnatge i convivència

Veïnatge i convivència és un servei adreçat a totes aquelles persones que, per algun motiu o altre, el seu entorn més proper i les relacions amb els seus veïns **estan febles o deteriorades** i necessiten d'una mirada externa per millorar-les. Per tant, actua de manera reactiva quan hi ha un conflicte entre veïns/es d'un bloc, d'un determinat espai públic...

També actua **preventivament** en aquells espais en els quals detectem indicadors (alta mobilitat de veïns, estructura deficient, aglomeracions...) que fan pensar que poden aparèixer conflictes a llarg o mig termini.

Finalment, genera també accions de **sensibilització** per poder reflexionar conjuntament amb la ciutadania de tots aquells aspectes que malmeten la convivència.

En l'eix d'**intervenció en casos de conflictes**, de gestió alternativa de conflictes veïnals, aquest any han arribat **22 casos de conflicte nous**.

És important remarcar que el confinament ha fet que perdem una part del treball més preventiu ja que ens hem hagut de centrar en l'atenció i acompanyament als conflictes pròpiament dits. En aquest sentit, dels 22 expedients de casos nous tan sols en 4 hem fet treball preventiu.

Això implica que en 18 expedients hem estat treballant de forma reactiva, una dada que augmenta si tenim en compte les gestions i trucades que vam fer en l'època de confinament dur, ja que es van fer des del servei 67 intervencions (trucades, coordinacions i reunions virtuals) de 10 casos que ja feia anys en els que interveníem.

D'aquests 22 casos nous, 4 fan referència a conflictes a l'espai públic i 18 a blocs de pisos. Pel que fa a l'espai públic, s'ha de tenir en compte que s'ha tingut molta presència al carrer, fet que ens ha permès fer d'acollida o de gestió de casos o expedients de situacions de vulnerabilitat social.

Les problemàtiques que s'han treballat des del servei estan centrades en la seva totalitat amb dificultats de relació i comunicació (16 expedients dels 22), i en problemes de sorolls o molèsties (15 dels 22 expedients). Al mateix temps, s'ha de tenir en compte que s'han cronificat aquestes situacions i que creix el malestar de les persones.

També destaquem que continuen estan presents els aspectes més estructurals: 8 dels expedients treballats ho fem per manca d'organització de la comunitat, i en 5 per mancances estructurals. En aquest sentit, podem observar que on hi ha mancances estructurals i d'organització s'agreguen i es fan més visibles en la situació actual.

En l'eix de **prevenció**, i tenint en compte que aquest any ens hem centrat a intervenir des d'una perspectiva més reactiva, podem destacar que tot i la situació no hem deixat de banda els aspectes més preventius treballant amb expedients que no donen resposta a un conflicte i posant la nostra mirada en els temes més estructurals.

Durant aquest any, tot i haver posant en pausa el projecte Comunitats amb vida, hem tingut presència a 4 comunitats veïnals. Ens hem centrat a coordinar-nos, a refer els vincles amb d'altres professionals i no hem pogut estar fent l'atenció més continuada amb el veïnat. Tot i així en aquestes 4 comunitats hem esdevingut referents, hem pogut dur a terme 35 accions i 4 reunions conjuntes amb professionals i comunitats veïnals.

En relació a la prevenció a **l'espai públic** i a causa de la nova situació de pandèmia viscuda a partir del mes de març, la presència de persones a places i parcs ha estat pràcticament diària i per tant, hi hem sigut de manera molt regular i ha esdevingut un lloc clau des d'on s'han detectat noves demandes i gràcies a la visibilitat i proximitat que ofereix aquest espai ens hem pogut acompanyar persones amb diferents situacions: persones grans soles, persones amb trastorns mentals, persones amb problemes d'addiccions i consum, persones sense sostre, joves en situació de risc social... Aquest fet ha provocat augmentar el treball amb xarxa amb la resta de professionals del CASG i també amb d'altres serveis comarcals.

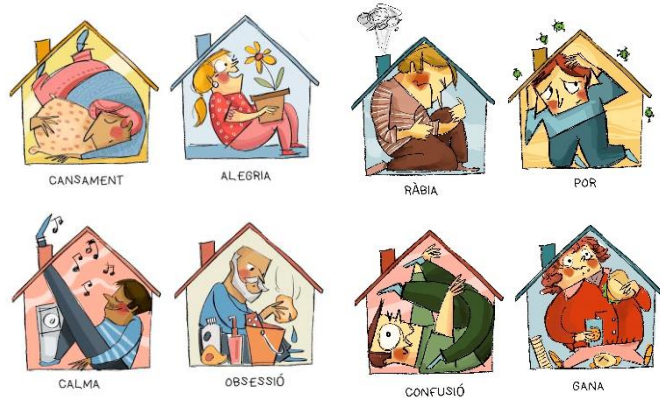
En l'eix de la **sensibilització**, l'actuació clau d'enguany ha sigut la campanya de Fem veïnatge, en ple confinament. **#femveïnatge** va servir per parlar del que estava més silenciats en moments de confinament: les emocions, el respectar els sorolls de la vida quoditianda, la solitud i aïllament, el distanciament, la necessitat de fer veïnatge, de cuidar les persones, de tenir en compte les necessitats, de mirar per les altres persones,... a través de 12 vinyetes que vam compartir a través de les xarxes socials. En un moment molt confús per a tothom, on el veïnatge va ocupar un lloc protagonista per a totes les persones confinades, es varen detectar algunes actituds que podien esdevenir en conflictes. Actituds controladores, confrontatives o acusatòries,

però també van emergir les xarxes d'ajuda mútua, la creativitat als balcons, i el suport entre veïns i veïnes que mai havien estat tant aprop ni passat tant de temps "junts i juntes".

Des del servei de Veïnatge i Convivència es va voler apostar per un lleguatge en positiu per no alimentar més els eslògans recriminatoris o de normatives, normalitzar la confusió emocional que en general estàvem

vivint i també per visibilitzar i donar un lloc de protagonisme a les històries veïnals que estàvem vivint. La il·lustradora Roser Matas va fer l'encàrrec plasmant molt encertadament el que havíem detectat i volíem transmetre.

Com a conclusions, volem destacar especialment tres aspectes:

- **Més tensió, violència i agressivitat.** Situacions més cronificades. Amb l'atenció directa amb les persones, la seva primera reacció ha sigut més violenta (verbal) i de males maneres alhora d'expressar el seu malestar. Manera d'expressar-se més agressiva. Dona la sensació que hem estat el primer escull on s'han deixat anar. Això ens ha provocat que costa més fer la intervenció perquè primer has de baixar el malestar i a nivell professional provoca més desgast. La continuïtat en el procés amb les persones ens ha donat peu a rebaixar el malestar i poder centrar més la nostra intervenció.
- **Han emergit situacions silenciades des de fa temps.** S'ha evidenciat desigualtats socials davant de la pandèmia: persones en espais infrahumans, consum de tòxics, violència, o persones en condicions de pobresa. Les mesures per prevenir els contagis no ha sigut equitativa a les mesures de necessitats específiques d'alguns grups de la població per a qui feia gairebé impossible complir el distanciament físic o la quarantena. Aquesta crisi sanitària a servit per augmentar les **diferències socioeconòmiques. Ens preocupa també especialment tot allò que fa referència al benestar emocional.** Durant el període de la pandèmia ha sigut un bon moment per observar i qüestionar sobre les conseqüències socials de les mesures del confinament (distanciament social i físic). S'ha observat amb l'aïllament, les pèrdues de llibertats, de familiars i amistats, mobilitat, soledat, l'atur i l'incertesa davant la situació econòmica ha generat un impacte en el benestar emocional de moltes persones i famílies.
- **Hi ha més separació i menys relació entre veïns i veïnes.** Hi ha hagut distanciament, i això ha repercutit en la **tipologia de casos: la major part del treball s'ha centrat en casos de relació i sorolls.**

Més enllà de promoure que cadascú sigui el motor de resolució de les pròpies necessitats, també és important potenciar la implicació dels ciutadans en els afers col·lectius. Fer-ho és una mostra de civisme, de preocupació pel bé comú i, en definitiva, de voluntat de millora de les condicions de vida del conjunt de la població, més enllà dels interessos particulars.

L'Administració pública ha de facilitar les condicions perquè els ciutadans exerceixin els seus drets de ciutadania i el seu rol cívic. Per tant, el foment, l'estímul i la posada en marxa d'espais per a la participació social ha de ser una voluntat clara que s'ha de concretar en accions. Accions que cal que siguin pensades i reflexionades, i que necessiten un pla o un model de participació consensuat políticament que ho faci possible.

Participació

Actualment estem col·laborant i treballant en **quatre municipis** de la comarca: Mieres, Olot, Montagut i Riudaura. A Montagut hi hem començat a treballar per primer cop aquest 2020. A la resta de municipis ja fa uns anys que els acompanyem.

Dels tres processos que havíem de dur a terme, es va decidir ajornar el de **Riudaura**. Les restriccions causades per la pandèmia posen en una situació complicada la participació ja que no es permeten les trobades socials i l'adaptació d'aquests processos a les mesures actuals fa que no es puguin fer presencials en cap moment i per tant, la qualitat del procés i del resultat, en surtin molt perjudicades.

En el cas de **Mieres**, algunes restriccions han impossibilitat totes les sessions presencials del pla de participació establerts així com portar a terme algunes de les activitats amb els infants del Consell dels Infants. Hi ha processos que s'han quedat per començar i d'altres estan en procés o esperant flexibilització de les mesures sanitàries per portar-los a terme.

Així doncs del processos previstos al municipi durant el 2020 hem pogut fer el següent:

- Del projecte del Consell dels Infants " Amb ulls d'Ajuntament": s'ha pogut fer la part de presentació de propostes i votació. Queda pendent dues de les accions que van decidir els infants i que no es poden fer per les mesures de seguretat establertes. S'ha pogut instal·lar un aparell repartidor de bosses per gosses i queda pendent fer un mural trencadís i una ginkama sobre reciclatge.
- Revisió del Consell de Poble i reglament de participació: s'ha pogut fer trobades amb el consell de manera presencial i virtual. A finals d'any s'ha portat a terme el debat dels canvis en el reglament de participació i s'aprovaran al ple del gener del 2021.
- Concreció del model de gestió col·laborativa de can Musquera: pel que fa a aquest procés s'ha decidit posposar-lo fins el 2021 perquè volen prioritzar les trobades presencials i a més no s'han iniciat les primeres obres de reforma a la casa fins a finals del 2020. La situació sanitària de l'any 2020 ha fet baixar el ritme de totes les accions i aquesta s'ha considerat no prioritària i susceptible de fer el 2021.

En el cas de **Montagut**, hem adaptat el procés de pressupostos participatius a les restriccions actuals i per tant, s'ha adaptat el recull de necessitats a través de dos mecanismes: un primer on l'Ajuntament presentava algunes propostes per cada zona i es votava l'ordre de prioritat que volia en veïnat de cada proposta i un segon, en el qual els veïns i veïnes podien presentar

propostes de tot tipus per cada zona. Les butlletes de votació s'han repartit bústia a bústia i les votacions s'han fet en línia però també s'han habilitat tres punts presencials. Hi han votat un 18,5% dels veïns i veïnes del municipi i a banda de recollir noves demandes s'ha pogut prioritzar també aquelles actuacions que l'ajuntament volia fer i s'ha pogut copsar la necessitat i prioritat que tenen per les persones que viuen a Montagut.

Finalment, a **Olot**, aquest ha estat el tercer any de pressupostos participatius a la ciutat que es duen a terme dividint la ciutat en 3 grans zones. En aquests pressupostos hi hem sigut en la comissió tècnica i política que defineix el procés dels pressupostos. Pel què fa a la dinamització de les trobades, s'ha fet a través d'una contractació externa de l'ajuntament d'Olot a Resilience.earth.

Durant el 2020 han conviscut els pressupostos participatius del 2019 amb els del 2020, ja que uns estaven implementant-se i els altres tot just s'iniciaven.

Respecte els pressupostos del 2019 gairebé hem acabat la implementació de les propostes guanyadores: un cicle de teatre als barris amb una participació d'unes 100 persones a cada sessió, la senyalització de dos recorreguts: a la muntanya pelada i a la zona de l'Hospital comarcal seguint els itineraris saludables d'Olot, la millora del bicicarril que uneix Pisos Garrotxa amb la Faja amb la incorporació d'un semàfor per creuar la carretera i les obres de millora a 7 places de la zona per generar espais d'estada i trobada veïnal que estan a punt de culminar.

Hem pogut desenvolupar totes les accions amb un grup motor que ha seguit tot el procés i que s'ha implicat des de l'inici dels pressupostos. Un aspecte que valorem molt positivament i que és el primer any que es dona.

En relació als pressupostos del 2020 s'han iniciat durant el mes de novembre i de forma telemàtica. S'han estructurat les propostes en tres grans àmbits: territori sostenible, diàleg intercultural i economia circular. El format presencial no ha funcionat ja que molt poques persones han participat als debats, i en cap de les sessions no s'ha arribat a 10.

Ja fa temps que es vol fer un canvi en el tema dels pressupostos participatius i segurament amb aquest cicle es farà un tancament per iniciar nous formats de participació des de l'ajuntament. Un format que ha aportat aprenentatges però que en gran mesura no ha aconseguit crear la cultura democràtica que esperàvem.

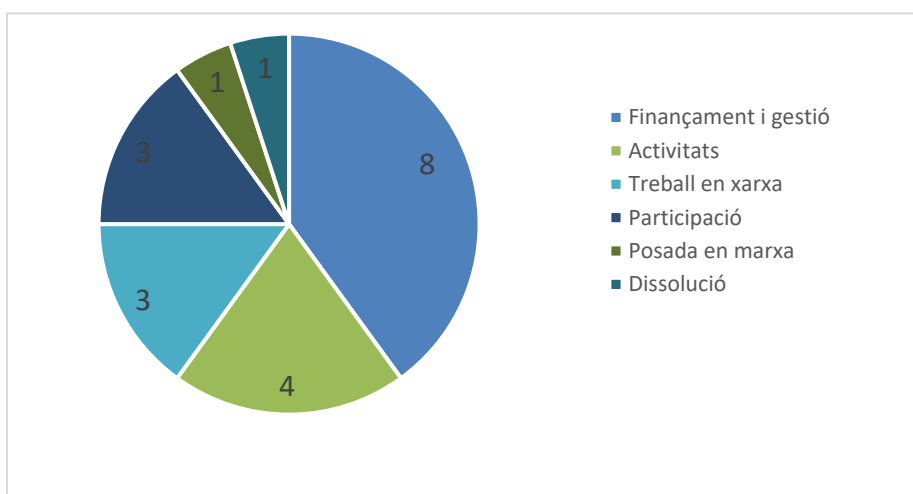

En l'àmbit de la participació s'hi inclou també la tasca de les associacions i el voluntariat com les dues formes de participació més destacades. Habitualment acostumen a anar de bracet, ja que moltes entitats socials es nodreixen de la col·laboració desinteressada del voluntariat. És un valor per al municipi, com a reflex de la societat diversa i la seva capacitat de mobilització al voltant de projectes col·lectius. Les associacions són generadores de canvi, detectores de necessitats socials i enriqueixen la qualitat de vida de les ciutats; són una part important de l'engranatge necessari per assolir la cohesió social. Com a Administració pública que reconeixem aquesta vàlua, hem de donar suport a les entitats i no podem fer-ho d'altra manera que no sigui conjuntament amb elles.

Servei Integral de Suport a l'Associacionisme (SISA)

Les restriccions en activitats i en nombre de persones que es poden reunir ha plantejat aquest any i encara planteja, un repte a l'associacionisme ja que el seu valor social radica en la capacitat de trobar-se i reunir-se i en la capacitat de generar activitats internes i de cara a la ciutadania.

Aquesta situació es veu clarament reflectida en les dades d'atenció del servei d'aquest 2020, ja que s'han realitzat 20 atencions a entitats, una reducció molt significativa comparada amb les 118 de l'any 2019. Les temàtiques dels assessoraments i acompanyaments pels quals assistien al servei són els següents:

En relació al Punt de voluntariat, l'espai de referència per a qualsevol persona que vulgui fer voluntariat, participar del teixit associatiu de la comarca o col·laborar de manera puntual en activitats de la ciutat, cal destacar que s'ha hagut d'adaptar a la cita prèvia i ha tingut menys visibilitat que altres anys. Hem atès 36 persones, una disminució del 62% respecte les 99 persones ateses el 2019. A més, no s'ha realitzat cap activitat que permetés la col·laboració ciutadana, tampoc voluntariat corporatiu, servei comunitari a ESO ni cap activitat dins el Punt de Voluntariat que facilités la implicació de persones voluntàries en activitats d'entitats.

Contràriament a les males dades de les fórmules habituals, durant la primera onada de la COVID-19 que va suposar el confinament domiciliari es van registrar moltes persones voluntàries als ajuntaments.

187 persones inscrites a través de l'aplicatiu de l'ajuntament d'Olot en poques setmanes. De les quals, 73 voluntàries (39% de les inscrites) van participar de manera puntual en les diferents necessitats que van anar sorgint.

D'entre aquestes tasques destaca la participació en la preparació de paquets d'aliments al CDA (49 voluntàries). En segon lloc les distribucions d'aquests paquets d'aliments i altres necessitats a domicili (14 voluntàries). I per últim la confecció de mascaretes (10 voluntàries).

Pel que fa a la resta de poblacions de la Garrotxa es van mobilitzar a 11 persones voluntàries (6 a la Vall d'en Bas, 2 a Castellfollit de la Roca, 2 a Besalú i 1 a les Planes d'Hostoles) per distribuir aliments i altres necessitats a domicili de les 70 que es van inscriure als diferents ajuntaments.

Aquestes dades ens mostren tres possibles variables que fan augmentar que les persones es plantegin fer un voluntariat:

- Una crisi sobtada que afecta de manera indiscriminada a la població i que condiona enormement la vulnerabilitat de famílies vulnerables, o no, anteriorment.
- L'augment de temps disponible pel fet que hagi paralytat en gran part el sistema productiu.
- El voluntariat com a fórmula per sortir de casa en un moment de confinament domiciliari.

En relació a la **cessió d'equipaments**, quest any, s'ha incorporat el Local Social de Pequín als espais que ja disposàvem (Blay 6, Proa 16, Rei Martí l'Humà 11 i Casal de Sant Miquel). El retard en l'acondicionament s'ha solapat amb la pandèmia i ha fet que aquest local hagi estat durant el 2020 sense conveni amb l'Associació de Veïns de Pequín i sense cap ús.

A causa de l'espai reduït de l'espai Blay 6 i les mesures i distàncies de seguretat establertes, el local gairebé no ha tingut ús durant aquest any. En canvi, l'espai de Proa 16 ha pogut ser utilitzat com a espai socioeducatiu de l'esplai Garbuix per les tardes i com a aula d'alfabetització per joves de 16 a 18 els matins.

Ha estat un any en què han faltat molts espais, especialment de grans dimensions que permetessin mantenir les distàncies de seguretat i que a més, estiguessin dotats de forces hores de neteja per tal que cada vegada que hi passés una entitat es netegés i garantitzessin les mesures higièniques necessàries per permetre a una altra fer-ne ús. És per això que el casal de Sant Miquel i l'espai Bufadors han tingut més ús que mai pel que fa a cessió a entitats que no són del barril. Hi ha passat més de 30 entitats diferents, algunes que habitualment utilitzaven el Proa 16 o el Blay 6.

A Olot, i en relació amb el suport econòmic a entitats, s'han destinat 72.600 euros a les 41 entitats que han presentat sol·licitud per al Programa de suport a entitats de caire social, veïnal i de cooperació. Això implica una disminució de 30.000€ i de més d'una dotzena d'entitats. Això ha sigut així ja que moltes de les entitats han renunciat total o parcialment a les quantitats

Es busquen voluntaris a la Garrotxa per cobrir "les necessitats que puguin sorgir"

15 de març de 2020
Per Redacció

El Consell Comarcal de la Garrotxa demana que tothom qui vulgui fer de voluntari en la crisi del coronavirus es posi en contacte amb el seu ajuntament i que ningú ho faci pel seu compte. El Consorci d'Acció Social coordinarà la xarxa.

SI VOLS FER DE VOLUNTARI/VOLUNTÀRIA A LA GARROTXA ELS PROPERES DIES, cal seguir aquests passos:

1. Posar-vos en contacte amb el vostre ajuntament, a través del telèfon d'informació ciutadana.
2. Deixar les dades de contacte que us sol·licitaran.

Els ajuntaments informaran al Consorci d'Acció Social de la Garrotxa de les persones interessades en fer voluntariat i en funció de les necessitats que puguin sorgir, des del Consorci d'Acció Social es posaran en contacte amb cada persona de manera individual.

És MOLT IMPORTANT no fer accions de voluntariat fora del circuit oficial i no crear xarxes paral·leles d'ajuda a domicili. Fer-ho sense la supervisió de professionals pot generar un problema de seguretat per a tothom.

adjudicades per la impossibilitat de poder realitzar l'activitat per la que havien demanat la subvenció o qualsevol altra que pogués aportar un valor similar al projecte presentat.

Finalment, volem destacar allò més significatiu dels espais de coordinació i trobada entre entitats:

La **taula SISA** ha sigut una mostra de la debilitat actual de les entitats, quedant molt tocada per no poder centrar-se en un objectiu concret de treball que plantejava un espai de relació i visibilització conjunta amb les entitats d'Olot que volguessin participar. La taula necessita trobar-se sentint, relleu i objectius a treballar que convidin a la participació.

Consell consultiu de la gent gran: S'ha aprovat el Reglament de Règim Intern del Consell Consultiu de Gent Gran. S'ha creat una Comissió de Mobilitat que treballa per a la millora d'aquesta necessitat valorada com a prioritària pel Consell. Aquest 2020 s'ha notat un canvi important en la dinàmica del Consell Consultiu, el col·lectiu ha començat a treballar les necessitats i reclamar allò que creuen que cal millorar molt més activament que durant els anys anteriors.

Coordinadora d'entitats de diversitat funcional: Les entitats no han pogut realitzar activitats i tampoc se n'ha pogut realitzar cap de conjunta. Les convocatòries funcionen, hi ha compromís però s'ha d'enfortir el treball conjunt.

Xarxa de barris: Les entitats no han pogut realitzar les seves activitats habituals de festa major i altres, fins i tot algunes han renunciat total o parcialment a les subvencions. Les juntes de les entitats veïnals han tingut capacitat d'adaptació al nou context virtual respecte a la xarxa de barris.

A banda de la participació i la implicació de les persones en allò comú, en allò públic, també són necessaris espais que destinin esforços a aconseguir que tothom pugui participar de manera similar i que, per tant, es donin les condicions perquè les persones gaudeixin d'igualtat d'oportunitats i es puguin sentir part de la comunitat i la societat a la qual pertanyen. Un factor clau és l'educació (nivells educatius més alts poden i han de servir per prevenir l'exclusió social i, per tant, millorar la cohesió de la societat). Tenir xarxes familiars i socials o no tenir-ne també pot suposar una diferència important a l'hora de fer front a determinades situacions. Ja fa molts anys que a la ciutat d'Olot existeixen dos serveis socioeducatius de lleure, l'esplai diari Garbuix i l'Espai Larai, dos espais des dels quals es contribueix a la inclusió i la cohesió social. Mitjançant el lleure s'estableixen relacions personals i col·lectives, es reforça la identitat compartida, s'aprenen i es comparteixen valors.

Espais socioeducatius de lleure: Garbuix i Larai

Des dels serveis socioeducatius de lleure s'ha apostat per **donar el màxim de suport i acompanyament als i les infants** durant tot l'any i especialment durant els mesos de confinament domiciliari en els quals no podíem obrir els serveis.

Hem comprovat de primera mà que és possible, tot i que d'una altra manera a la que no estàvem acostumades, però que mantenir el contacte amb tots i totes ha sigut senzill, factible i una tasca absolutament necessària en la situació actual. El seguiment més gran es va fer a través de trucades, unes trucades que tant professionals com famílies i, especialment els i les infants valorem molt positivament i agraeixen que fem de manera continuada i constant.

Durant l'època de confinament destaquem com a principals necessitats i aspectes claus de treball: el **suport i acompanyament emocional**, la **manca de rutina** i la pèrdua d'uns hàbits diaris, un **augment de l'exposició a pantalles** i especialment la **preocupació màxima de les famílies és en relació a les tasques escolars i la incapacitat de seguir-les per algunes famílies**.

La manca de material fungible bàsic, d'eines tecnològiques, les baixes competències digitals i la manca de capacitat per acompanyar als i les infants des dels adults **dificultats insalvables** per seguir amb les tasques de l'escola o dels instituts durant el confinament, però aquesta situació s'ha allargat tot l'any amb els confinaments intermitents que els grups escolars han anat fent a causa de la pandèmia.

És per això que de seguida que va ser possible, a finals de maig vam fer acompanyament amb deures i suport per entrar a les webs i les tasques que demanaven les escoles. També vam iniciar trobades amb els infants i especialment adolescents que estaven més angoixats a l'aire lliure i d'un en un per donar suport i acompanyar-los.

Durant el període d'estiu vam adaptar les activitats a un espai més ampli, el Casal de les Fonts que ens permetia tenir un espai més ampli i amb sortida a l'exterior tancat. Vam crear grups de 10 separats i que venien 15 dies seguits al matí, especialment vam centrar les activitats en reforç escolar, molt de lleure i activitats lúdiques i aprofitar per fer activitats que no havíem fet mai abans: inflables, platja, àligues... En total 100 nens i nenes van poder gaudir de les activitats d'estiu.

A l'inici del curs 2020 2021 vam tornar al funcionament habitual però amb grups reduïts i ampliant espais. Un total de 176 infants participen del Garbuix i el Larai i hi ha algunes famílies que estan en llista d'espera. A diferència d'altres anys, els grups reduïts i els confinaments

puntuals fa que sigui més difícil treballar alguns dels temes que habitualment treballàvem. Augmenta molt la necessitat de suport amb temes informàtics i de tasques escolars i costa més que vulguin sortir a jugar a l'aire lliure, estan més còmodes dins l'espai, asseguts i amb tasques més tranquil·les.

Hem detectat també molta por d'algunes famílies que no han inscrit els seus fills i filles i també molta baixada de les activitats extraescolars que fan aquests. Nosaltres també hem hagut de suspendre temporalment el Trampolí ja que amb les restriccions actuals es fa complicat el seguiment d'una activitat extraescolar.

Caldrà ara més que mai, **acompanyar i facilitar eines per intentar que augmenti tant poc com pugui aquesta desigualtat**. No podem ignorar la diversitat de famílies, tant en la tasca d'educar com en la seva manera de viure i entendre aquesta nova situació. Hem d'acompanyar a compensar les oportunitats que una bona part dels infants no poden tenir a casa (i no tindran per l'empobriment que generarà aquesta crisi). Aquest dies ens hauria de fer aprendre que hem de construir una societat, una escola, unes relacions,... compartida amb la resta d'agents que participem en la comunitat.

ASPECTES CLAU DEL 2020

- L'adaptació de tots els serveis a les restriccions actuals.
- Presentació dels resultats de l'avaluació del Pla per a la inclusió i la cohesió social d'Olot 2013-2019.
- La consolidació de l'equip de treball a través d'un procés oposició.
- La posada en marxa de l'acollida juvenil a la comarca.
- El treball amb joves que migren sols des de diferents àmbits.
- L'inici del treball en polítiques de gènere a la comarca a través d'un treball coordinat entre 13 municipis.
- L'adequació del cementiri municipal d'Olot per reflectir la diversitat religiosa de la comarca.
- L'augment de l'agressivitat i la violència en els casos de conflicte treballats.
- La gestió directa de la borsa de voluntariat en temes relacionats amb la pandèmia.
- La baixa activitat de les entitats a causa de les restriccions.
- L'acompanyament als infants dels socioeducatius durant tot el confinament i després en termes de suport educatiu, emocional i de lleure.

GRANS REPTES DEL 2021

- Innovar en les metodologies d'acció comunitària per poder treballar les relacions socials en temps de distància social i restriccions.
- Dissenyar el nou Pla per a la inclusió i la cohesió social.
- Facilitar eines per millorar la situació de les cuidadores estrangeres que treballen cuidant persones amb dependència a la nostra comarca.
- Implementar les propostes sorgides de la recerca sobre les realitats de les persones LGTB a la comarca.
- Elaborar el marc d'atenció i sensibilització en casos de discriminació racista a la comarca.
- Trobar estratègies per abordar els casos en els quals l'estructura de l'edifici i la condició d'infrahabitatge de les vivendes són claus per a la bona gestió i el desenvolupament de les comunitats de veïns.
- L'augment de la desigualtat dels infants en situació vulnerable a causa de la bretxa digital i a les dificultats d'acompanyament acadèmic de les seves famílies durant el confinament domiciliari i els confinaments temporals que es van vivint contínuament.